

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0057-3887/CV/10

Kraków, 28. LIP. 2010

Pan
Mirosław Gilarski
Radny Miasta Krakowa

Janusz Paweł Radny,

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie działań antypowodziowych, zgłoszoną na CV Sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 7 lipca 2010 r., uprzejmie informuję:

Kompleksowe Studium ochrony terenów Pychowic, Bodzowa i Kostrza przed zalewaniem wodami opadowymi (w tym również rozdział zlewniowy Kostrza i Bodzowa) będzie częścią składową „Studium koncepcyjnego dla ograniczenia zagrożenia powodziowego Gminy Miejskiej Kraków na skutek wód opadowych i wezbraniowych”. Aktualnie opracowanie to - planowane do realizacji w cyklu dwuletnim w latach 2010 – 2011, jest w fazie przygotowywania przez Biuro Infrastruktury Miasta specyfikacji istotnych warunków zamówienia publicznego.

Prawa właścicielskie dla potoków Pychowicki i Kostrzecki sprawuje Marszałek Województwa Małopolskiego. Przedmiotowe ciek wodne są ujęte w wykazie wód mających znaczenie rolnicze. W związku z tym pompownie, przepompowujące wody zatrzymujące się na zawału na skutek zamkniętych śluz wałowych w Kostrzu i Pychowicach, zalicza się do urządzeń wodnych melioracji podstawowych. Zgodnie więc z art. 72 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 z późn. zm.) urządzenia melioracji wodnych podstawowych są budowane na koszt Skarbu Państwa. Ponieważ zadania marszałka z zakresu melioracji wodnych realizowane są przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie (MZMiUW), wniosek Stowarzyszenia Mieszkańców Osiedla Bodzów w przedmiotowym zakresie powinien zostać skierowany do Marszałka Województwa Małopolskiego lub MZMiUW. Również wybudowanie dodatkowej śluzy wałowej w Bodzowie leży w kompetencji MZMiUW w Krakowie (śluga stanowi element obwałowania rzek, a te jako budowle przeciwpowodziowe zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne zaliczane są do urządzeń melioracji wodnych podstawowych i zgodnie z art. 72 ust. 1 tej ustawy stanowią własność Skarbu Państwa i są wykonywane na jego koszt).

Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie wystąpi do dyrektora MZMiUW o ujęcie w Programie ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły oraz w Wojewódzkim Wieloletnim Programie Inwestycyjnym budowy pompowni w Kostrzu i Pychowicach.

ZIKiT, wspólnie z Inspektorem Rejonowym w Krakowie MZMiUW ustalił wstępne lokalizacje stanowisk pod pompy mobilne. Wśród wybranych miejsc znajdują się stanowiska w Bodzowie (ul. Widłakowa), Kostrzu i Pychowicach. Opracowanie projektu budowlanego stanowiska pompowego przy ul. Widłakowej zostanie zlecone jeszcze w bieżącym roku. Decyzje w sprawie dwóch dalszych stanowisk pod przewoźne pompy wymagają dokonania szczegółowych analiz w zakresie powiązania ich lokalizacji z ewentualnymi pompowniami stałymi, ilości i rodzaju przewidzianych pomp mobilnych oraz wielkości placów pod te urządzenia. Natomiast wybudowanie przepompowni na potoku Pychowickim jest dodatkowo powiązane z planowaną budową zbiornika małej retencji „Pychowice”, ujętego w Programie Małej Retencji Województwa Małopolskiego.

Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie planuje zakup dwóch wysokowydajnych pomp, które w razie potrzeby będą mogły być użyte w przedmiotowym rejonie. Jednostka złoży odpowiedni wniosek o zabezpieczenie środków finansowych na ten cel w projekcie budżetu Miasta Krakowa na rok 2011.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy Prawo wodne, planowanie w gospodarowaniu wodami obejmuje następujące dokumenty planistyczne:

- plan ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze kraju, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy,
- plan ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego.

Zgodnie z art. 79 ust. 2 ustawy Prawo wodne, dla potrzeb planowania ochrony przed powodzią dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej sporządza studium ochrony przeciwpowodziowej, ustalające granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania oraz kierunki ochrony przed powodzią, w którym, w zależności od sposobu zagospodarowania terenu oraz ukształtowania tarasów zalewowych, terenów depresyjnych i bezodpływowych, dokonuje podziału obszarów na:

- 1) obszary wymagające ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową;
- 2) obszary służące przepuszczeniu wód powodziowych, zwane dalej "obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią";
- 3) obszary potencjalnego zagrożenia powodzią.

Zgodnie z art. 84 tej ustawy, obszary, o których mowa w art. 79 ust. 2, uwzględnia się przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

Aktualnie na terenie Miasta Krakowa nie został sporządzony dokument, o którym mowa w art. 79 ust. 2 ustawy Prawo wodne.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa na planszy „U5” są jednak wyznaczone następujące obszary zagrożeń:

- granice i obszar zagrożony wodą stuletnią Q 1%,
- granice i obszar zagrożony wodą tysiącletnią Q 0,1%.

Na etapie ustalania warunków zabudowy, w sytuacji, gdy teren inwestycji znajduje się na obszarze zagrożonym wodą stuletnią i tysiącletnią, Wydział Architektury i Urbanistyki UMK przed wydaniem decyzji ustalającej warunki zabudowy zwraca się do Wydziału

Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK o zaopiniowanie zamierzenia inwestycyjnego. Opinia taka brana jest pod uwagę przy ustalaniu warunków zabudowy, stanowiących integralną część decyzji ustalającej warunki zabudowy (WZ) oraz decyzji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego (ULICP).

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK oceniając pod względem zagrożenia powodziowego planowaną inwestycję informuje w swoich opiniach, do jakiej wysokości należy liczyć z możliwością zalania terenu w przypadku zaistnienia powodzi i wskazuje powinność uwzględnienia tego faktu przez projektanta oraz wykonawcę stosując między innymi odpowiednie rozwiązania techniczne i organizacyjne zabezpieczające realizowaną inwestycję przed negatywnymi skutkami zalania wodami powodziowymi.

Ponadto Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK podaje w swoich opiniach szereg innych wytycznych, które winny być uwzględnione w związku z realizacją inwestycji na obszarze potencjalnego zagrożenia powodzią, np.:

- zaleca ubezpieczenie inwestycji od powodzi i jej skutków,
- wskazuje na konieczność opracowania „Planów operacyjnych ochrony przed powodzią” na czas budowy i eksploatacji, które będą określać zadania i działania związane z zabezpieczeniem ludzi i mienia,
- w celu zmniejszenia ewentualnych strat powodziowych nie zaleca budowy garaży podziemnych.

Przepisami szczególnymi wprowadzającymi ograniczenia w zagospodarowaniu terenów bezpośredniego zagrożenia powodzią są zapisy art. 82 i art. 85 ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z art. 82 ust. 2 ww. ustawy, na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, w szczególności:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą.

Zgodnie natomiast z art. 85 ust. 1 powołanej ustawy, dla zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się:

- 1) pijeżdżenia przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami, konno lub przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- 2) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- 3) rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby;
- 4) wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- 5) uszkadzania darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów.

Zarówno od zakazów określonych w art. 82, jak i art. 85 ustawy Prawo wodne istnieje możliwość zwolnienia w drodze decyzji. W pierwszym przypadku decyzję taką wydaje dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej (art. 82 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy), natomiast w drugim przypadku decyzja taka jest wydawana przez marszałka województwa (art. 85 ust. 3 ww. ustawy).

Zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy Prawo wodne, obszary potencjalnego zagrożenia powodzią obejmują tereny narażone na zalanie w przypadku:

- 1) przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego;
- 2) zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych;
- 3) zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących albo budowli ochronnych pasa technicznego.

Zgodnie z art. 83 ust. 2 powołanej ustawy, na obszarach, o których mowa w ust. 1, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić zakazy, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3 (*zakaz lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania*), o ile jest to uzasadnione potrzebą ochrony wód, lub zakazy, o których mowa w art. 82 ust. 2, o ile jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W związku z powyższym uprzejmie informuję, że przepisy ustawy Prawo wodne nie przewidują kategorycznego (nie przewidującego wyjątków) zakazu budowy na terenach „zalewowych”.

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) wprowadza zarządzanie i gospodarowanie wodami w obrębie naturalnych jednostek hydrograficznych, jakimi są zlewnie rzeczne. Głównym celem środowiskowym dyrektywy jest osiągnięcie dobrego stanu wód, który oznacza stan bliski naturalnemu, niezmiennemu przez człowieka. Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (tzw. Dyrektywa Powodziowa), której celem jest ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczania negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z powodzią na terytorium Wspólnoty nałożyła obowiązek sporządzenia planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym obejmują wszystkie aspekty zarządzania ryzykiem powodziowym, kładąc szczególny nacisk na zapobieganie, ochronę i stan należytego przygotowania, w tym prognozowanie powodzi i systemy wczesnego ostrzegania, a także uwzględniając cechy danego dorzecza lub zlewni. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym mogą również obejmować działania na rzecz zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego, skuteczniejszą retencję wód oraz kontrolowane zalewanie niektórych obszarów w przypadku wystąpienia powodzi.

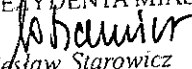
W związku z powyższym oraz mając na uwadze zapisy dyrektywy należy dążyć do zagospodarowania wód opadowych w miejscu ich powstawania i do ograniczenia ilości ścieków opadowych odprowadzanych do kanalizacji. Jednak obowiązujące w Polsce przepisy prawa nie zostały jeszcze w pełni dostosowane do przepisów prawa unijnego. Zgodnie z Działem II Rozdziałem 5 § 28 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 poz. 690) działka budowlana, na której usytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W razie braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód

opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

Pomimo obowiązku wynikającego z art. 17 Dyrektywy Powodziowej właściwe organy (Rząd i Parlament) nie ustanowiły przepisów wprowadzających jej zapisy do prawa polskiego. Aktualnie trwają prace nad nowelizacją ustawy Prawo wodne i dostosowaniu jej do Dyrektywy Wodnej oraz Dyrektywy Powodziowej.

Propozycja „wprowadzania do norm projektowania i stosowania Dyrektywy Unijnej o zagospodarowaniu wód opadowych w miejscach ich powstawania - co najmniej przy obiektach nowopowstałych” jest aktualnie możliwa do realizacji poprzez wprowadzenie ww. wskazań wynikających z dyrektywy do ewentualnego uwzględnienia przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o ustaleniu warunków zabudowy. Zapis taki nie może być jednak stosowany jako nakaz, gdyż nie jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie, Dział Odwodnienia opracował plan udrożnienia rowów melioracyjnych. Aktualnie zgodnie z planem wykonywane są prace związane z renowacją rowów przy ul. Widłakowej. Technologia robót przewiduje ubezpieczanie w dnach korytkami ściekowymi oraz ubezpieczanie skarp płytami ażurowymi.

z up PREZYDENTA MIASTA

Wiesław Starowicz
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
3. Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu
4. Wydział Kształtowania Środowiska
5. Biuro Planowania Przestrzennego
6. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
7. Biuletyn Informacji Publicznej
8. A/a